

Laborvizsgálati eredmények útmutatója

Egészségünk folyamatos és egyszerű nyomon követése érdekében összegyűjtöttük a laborvizsgálati eredmények (vér- és vizeletvizsgálat) fontosabb tételeit, azok jellemzőit, illetve a hozzájuk tartozó normálértékeket (ez utóbbiak az adott laboratóriumban alkalmazott módszertől is függenek).

Fontos megjegyezni, hogy a laborvizsgálati eredmények tényleges kiértékelése az orvos feladata, ezért az alábbi információk kizárólag tájékoztatásként szolgálnak!

Figyeljünk oda arra, hogy vérvétel előtt ne együnk semmit. Ezt elvileg minden orvosnak és páciensnek tudnia kellene, mégis számos vérképvizsgálat eredményez pontatlan adatokat, mivel nem éhgyomorral végzik el azt. A lényeg tehát: vérvétel előtt legalább 9-12 órával ne fogyasszunk semmilyen ételt.

I. Vizeletminta eredmények

Aceton: A vizeletben lévő aceton a cukoranyagcsere zavarát mutatja. Szintje elsősorban az éhezési állapotokban emelkedik meg, például cukorbetegség vagy alkoholizmus fennállása esetén. A normálértéke éjszakai éhezést követően 50 mg/l alatt van.

Bilirubin (BI): Epeúti elzáródással járó betegségek diagnosztikájában használatos. A vörös vértestekben lévő hemoglobin első lebontási terméke a konjugálatlan bilirubin (indirekt bilirubin), mely a májban konjugált bilirubinná (direkt bilirubin) alakul át. Míg az első egyáltalán nem ürül a vesén keresztül, addig az utóbbinak kb. 1%-a szűrődik ki a vizelettel, a többi a májon keresztül az epével ürül, majd a bélben átalakul, és részben vissza is szívódik. A normálértéke 7-8 $\mu\text{mol/l}$ alatt van.

Kalcium (CA): A vizelettel egy nap alatt ürített kalcium mennyiségét lehet meghatározni. Vesekő gyanúja esetén használják. A normálértéke 100-300mg/nap.

Fajsúly (Fs): A vese koncentráció-képességének felmérésére, illetve a vizeletben található esetleges kóros anyagok kimutatására szolgál. Az alacsony fajsúly híg vizeletre (sok folyadék fogyasztásakor), míg a magas fajsúly koncentrált vizeletre utal (szomjazás esetén). A normálértéke 1001-1030 g/l.

Glükóz: Vércukorszint meghatározására szolgál, emelkedett szintje cukorbetegséget jelez. A normálértéke 0 mmol/l.

Leukocytá: A húgyutak, a prosztata vagy a vese gyulladását jelzik. A normálérték 10 fehérvérsejt/mikroliter (μl) mennyiség alatt van.

Lipáz: A hasnyálmirigy-gyulladás diagnózisában használják. A lipáz enzim a hasnyálmirigyben termelődik, és a bélben a zsírok bontását végzi. A vérben nagyobb mennyiségben csak a hasnyálmirigy károsodása esetén jelenik meg. A normálértéke 40-240 IU/l (nemzetközi egység/liter).

Mikroalbumin (MAU): A cukorbetegségben kialakuló vesekárosodás kimutatására szolgál. A normálértéke 30 mg/l alatt van.

Nitrit: Baktériumok jelenlétére utal a vizeletben. Normálértéke: a vizelet normálisan nem tartalmaz nitriteket.

Vegyhatás (PH): A vizelet vegyhatását, azaz savasságát-lúgosságát méri, és bakteriális fertőzés meghatározására szolgál. A normálértéke 4,5-8,5 PH tartományba esik, és az értéke függ az étrendtől is.

Fehérje (Prot.): A nagy mennyiségű fehérje vesebetegség jele lehet. A normálértéke 75 mg/nap körül van, a 150 mg/24 óra érték már kórosnak tekinthető.

Parathyreoid hormon (Parathormon, PTH): A kalcium- és foszfor-anyagcsere zavarainak felderítésére szolgál. A normálértéke 10-65 pg/ml.

Urobilinogén (UBG): Epeúti elzáródással járó betegségek, vörösvértest-széteséssel járó betegségek és májbetegségek kimutatására szolgál. A normálértéke kb 17 µmol/l alatt van.

Vizelet vér: A húgyutak, a prosztata vagy a vese betegségeire utal. A normálértéke 1000 vörösvértest / ml alatt van.

II. Vérvizsgálat eredményei

Alfa-1-antitripszin (AAT): Az alfa-1-antitripszin egy vérben keringő fehérje, amelynek alacsony szintje tüdő- és májbetegségekre utal. A normálértéke a laboratóriumban alkalmazott módszertől függ.

Vércsoport-meghatározás (ABO): Minden olyan esetben elvégzik, amikor a beavatkozás során elképzelhető, hogy a betegnek vérre lesz szüksége.

Adrenocorticotrop hormon (ACTH): A mellékvese működési zavarainak felderítésében használják. A normálértéke reggeli (8-9 óra) vérvétel esetén 1,1- 13,3 pmol/l, éjjeli (24 óra) vérvétel esetén 2,2 pmol/l alatt van.

Alfa-főtoprotein tumor – nem terhességben (AFP): Súlyos májbetegségek esetén mutatható ki magas koncentrációban nem terhes betegeknél. A normálértéke 0-15 µg/l.

Alanin amino-transzferáz (ALT, SGPT): Májbetegség és májkárosodás felismerésére és elemzésére szolgál. A normálértéke 10-35 IU/l (nemzetközi egység/liter).

Amiláz: Akut hasnyálmirigy-gyulladás diagnózisára szolgál. A normálértéke 70-200 UI/l (nemzetközi egység/liter)

Anti-nukleáris antitest (ANA): Az ANA-vizsgálat olyan auto-antitesteket vizsgál, melyek szintje autoimmun betegségekben megemelkedik. Az autoimmun betegségek alapja, hogy az immunrendszer ismeretlen okokból idegennek tartja a saját szervezetben lévő sejteket, és immunreakciót indít ellenük. Az ANA az autoimmun betegségekben termelődő ellenanyagok egyike. A normálértéke negatív, vagyis nem mutatható ki a vérben.

Anti-dsDNS, anti-dsDNA: A sejtmag ellen termelődő antitesteket összefoglalóan ANA-nak nevezzük, de ezen belül számos antitestet különböztetünk meg, és ezek egyik legfontosabbika a kettős szálú DNS elleni antitest (Anti-dsDNS). A normálérték a laboratóriumban alkalmazott módszertől függ.

Anti-HBc: Akut májgyulladás gyanúja esetén végzik. A B-típusú májgyulladás vírus belső magfehérjéje ellen termelődő ellenanyag, amelynek magas szintje a vírusfertőzésre adott immunválasz jelzője.

Anti-HBs: A B-típusú májgyulladás vírus felszíni fehérjéje ellen termelődő ellenanyag, amelyek magas szintje a vírusfertőzésre adott immunválasz jelzője. Az anti-HBs a klinikai tünetek csökkenése után jelenik meg, és az egész élet során kimutatható marad jelezve a fertőzésen való átesést.

APC-rezisztencia (FVL, Leiden-mutáció, Aktivált Protein-rezisztencia): A trombólizhajlam genetikai hátterének kimutatására szolgál.

Aktivált parciális trombolasztin idő (APTI): A véralvadást szabályzó egyik enzimrendszer működését mutatja. Az alacsonyabb érték fokozott véralvadékonysággal, míg a magasabb érték vérzékenységgel járhat. A normálértéke 30-40 másodperc.

Kalcium: A kalcium anyagcsere ellenőrzésére szolgál. A normálértéke a teljes kalciumnál 2,2-2,6 mmol/l, az ionizált kalciumnál 1,0-1,2 mmol/l.

Kreatin-kináz (kreatin-foszfokináz, CK, CPK): Az izomban található ezen enzim aktivitása akkor emelkedik meg, ha a vázizomzat vagy a szívizomzat sérül. Ez több betegség következménye lehet (szívinfarktus, izomgyulladás, égés, stb.). A normálértéke férfiaknál 17- 150 UI/l (nemzetközi egység/liter), nőknél: 10 – 80 UI/l.

Kreatin-kináz-MB (kreatin-foszfokináz-MB, CK-MB, CPK-MB): A szívizom sérülését jelzi, az enzimaktivitás emelkedése szívinfarktus következményére utal. A normálértéke 8 UI/l (nemzetközi egység/liter).

Szérum klorid-szint (Cl): A szervezet ionösszetételének felmérésére szolgál. Eltérései utalhatnak a víztartalom, a kémhatás vagy az ionösszetétel megváltozására a szív-, tüdő- vagy vesebetegségekben. A normálértéke 98-106 mmol/l.

Kreatinin (Crea, Cre): Az izmokban megtalálható anyag, a kreatin lebomlási terméke. Mivel kizárólag a vesén keresztül távozik, vérszintje a veseműködés jelzője. A normálértéke 53-133 µm/l.

C-reaktív protein (CRP): Ez a fehérje tulajdonképpen az immunsejtek tevékenységének mellékterméke: önmagában nem okoz problémát, inkább csak a gyulladás általános és hatékony jelzőjének tekinthető. Ha elkapunk valamilyen fertőzést, akkor a CRP szintje magas lesz, ugyanis az immunsejtek felveszik a harcot a gyulladással. A normálértéke 8 mg/l alatt, újszülöttekben 15 mg/l alatt van.

Krioglobulinok, cryoglobulinok (CRYO): Autoimmun eredetű, kis méretű ereket érintő gyulladás diagnózisára szolgál. A normálértéke 0,12mg/dl alatt van.

D-dimer: Emelkedett szintje fokozott véralvadásra utal, ezért vérrögzépződéssel járó betegségek jelzésére szolgál. A normálértéke 0,8 alatt van.

Direkt-bilirubin: A vérfesték egyik lebontási terméke, szintje májsugor, májgyulladás, zsírmáj, májdaganat, epeút-elzáródás, epekő, hasnyálmirigybetegségek esetén emelkedhet meg. A normálértéke $7 \mu\text{mol/l}$ (4 mg/l) alatt van.

Ferritin: A szervezet vastartalékát méri, vashiányban a szintje csökken. Gyulladásokban, daganatos betegségekben és májkárosodás esetén fokozottan termelődik. A normálértéke nőknél $4\text{-}161 \mu\text{g/l}$, férfiaknál $16\text{-}300 \mu\text{g/l}$.

Vas (FE): A vér oxigénszállító fehérjéjének, a hemoglobinnak fontos alkotóeleme. Vashiány esetén vérszegénység alakul ki, és a vér oxigénszállító kapacitása csökken. A normálértéke felnőtt férfiaknál $12\text{-}31 \mu\text{mol/l}$ ($65\text{-}175 \text{ mg/dl}$), felnőtt nőknél $9\text{-}30 \mu\text{mol/l}$ ($50\text{-}170 \text{ mg/dl}$).

Fruktózamin: A vérben található olyan fehérjék szintjét határozza meg, amelyekhez glükóz kapcsolódott a cukorbetegség megfelelő kezelésének megállapítására szolgál. A normálértéke $2\text{-}3 \text{ mmol/l}$.

Szabad tiroxin-szint (FT4): A pajzsmirigy által termelt hormon, annak működésének egyik mutatója. Pajzsmirigy-túlműködés esetén értéke magas, alulműködés esetén pedig alacsony. A normálértéke $9\text{-}24 \text{ pmol/l}$.

Fehérvérsejtszám (fvs-szám, FVS, WBC): A fehérvérsejtek a szervezet védekező rendszerének tagjai, a csontvelőben termelődnek, a vérben és a nyirokutakban keringenek. Feladatuk az idegen anyagok (baktériumok, vírusok) elpusztítása. A normálértéke $4300\text{--}10800 /\text{ml}$.

Gasztrin: A gyomor és a vékonybél ún. G-sejtjei által termelt hormon, amely a gyomor savelválasztását fokozza. Értéke emésztőrendszeri daganatok esetén emelkedik. A normálértéke 300 ng/l alatt van.

Gamma-glutamil transzpeptidáz (GGT, γ -GT): Májbetegségek diagnosztikájára és megfigyelésére szolgál. A normálérték 50 IU/l (nemzetközi egység/liter) alatt van.

Növekedési hormon (GH): Az agyalapi mirigyből szabadul fel, és legfontosabb hatása a növekedés serkentése. Gyermekekben az alacsony szintje törpenövést, túltermelődése óriásnövést eredményez. A normálérték $0\text{-}5 \text{ ug/dl}$.

Glükóz: A glükóz a sejtek üzemanyaga. A sejtek a vérben keringő glükózt inzulin jelenlétében tudják felvenni. Az emelkedett glükózsztint cukorbetegségre utal. A normálértéke $3,9\text{--}5,6 \text{ mmol/l}$.

Haptoglobin: A máj termeli, és a vérben található fehérje. Vörösvérsejt szétesésével járó betegségek jelenlétének kimutatására szolgál. A normálértéke $400\text{-}3360 \text{ mg/l}$.

HBs-antigén (HBs-Ag): A B-típusú fertőző májgyulladás korai szakaszában segít a betegség felismerésében. A vírus felszíni fehérjéjét mutatja ki, azaz annak magas szintje a heveny vírusfertőzés jelzője. Normálérték: normál állapotban nem található meg a vérben.

Humán Coriagonadotropin, Humán Koriális Gonadotropin (HCG, β -HCG): Várandós nőkben a méhlepényben termelődik, de nem várandósokban egyes daganatok esetén is nagy mennyiségben

kimutatható a vérben. A normálértéke férfiakban és nem várandós nőkben 10 U/l alatt. A várandósokban 20 U/l a peteérés után 10-12 nappal, majd értéke folyamatosan duplázódik.

Hematokrit (HCT, HTK): A vérben lévő szilárd alkotók (vörösvértestek, fehérvérsejtek, vérlemezkék) térfogatarányát mutatja. A normálérték férfiaknál 45-51%, nőknél 37-48%.

Összkoleszterin: Ez a vérzsírok arányát jelenti, mely vérzsírok a zsíroknak és a koleszterinnek a testben való mozgását szolgáló fehérjékben találhatóak. Az egyszerűség kedvéért most ezek mindegyikét az általános koleszterin névvel illetjük. Ide tartoznak az LDL-ek (alacsony sűrűségű lipoproteidek) és a HDL-ek (magas sűrűségű lipoproteidek). Ideális esetben a koleszterinszint 120-140 mg/dl érték körül mozog.

HDL-koleszterin (HDL, HDL-C): Olyan lipoproteid-típus, amely segít a zsírokat a test távolabbi részeiről a májba szállítani. Az emésztési folyamatban a máj központi szerepet tölt be. A belekből felszívott étel a májba kerül, hogy ez a szerv feldolgozza, utána elossza a test különböző területeire, majd visszajuttassa ugyanide újbóli feldolgozásra. Az elosztási folyamat utolsó lépéséhez, vagyis az étel májba való visszajuttatásához olyan szállítómolekulákra van szükség, mint a HDL. A HDL-t általában „jó” koleszterinnek tartják, ugyanis a zsírok májba való visszaszállításával részt vesz vénáink és artériáink megtisztításában. Alacsony szintje esetén nő az érlemezés, a szívinfarktus és az agyvérzés kockázata. A normálérték 0,9 mmol/l felett van.

LDL-koleszterin (LDL, LDL-C): Az LDL a HDL-lel pontosan ellentétes funkciót lát el, mert szétszítja a zsírokat a test különböző részein. Az izmok fenntartásához szükséges energiát, a sejtmembrán nyersanyagait, az agyunkat felépítő Omega-3 zsírsavakat mind-mind az LDL szállítja el a szervezet egyes pontjaira. Az LDL-t gyakran „rossz” koleszterinnek nevezik. Emelkedett értéke esetén nő az érlemezés, a szívinfarktus és az agyvérzés kockázata. A normálértéke 5,2 mmol/l alatt van.

Hemoglobin, Haemoglobin (HGB): A vér oxigénszállító molekulája, festékanyaga, amely a vörösvértestekben található. Ha csökken a mennyisége, vérszegénység alakul ki. A normálértéke férfiaknál 130-180 g/l, nőknél 120-160 g/l.

Hemoglobin A1c: Ez az érték azt mutatja meg, hogy mennyi cukor tapad a vörösvérsejtjeidhez. Minthogy a vörösvérsejtek 120 naponta kicserélődnek, ez az érték információt nyújt az ez idő alatti vércukorszintről. Egy 1%-nyi A1c-változás egy 1,67 mmol/l-nyi változást tükröz az átlagos vérglükózszintben. Például a 6% A1c-érték 7,5 mmol/l átlagos vérglükózszintnek, míg a 9% A1c-érték 13,5 mmol/l átlagos vérglükózszintnek felel meg. Minél közelebb van a 6% értékhez az A1c-szint, annál megfelelőbb a vér glükózszint-beállítása. Ahogy viszont emelkedik az A1c-szint, úgy nő a komplikációk kockázata is.

Homocisztein: Olyan aminosav, amely a szervezetben metioninból épül fel, majd normálisan gyorsan újra lebomlik. Magas vérszintje a szív-érrendszeri betegségek kockázatát növeli. A normálértéke jellemzően 14 µmol/l alatt van.

Húgysav: A nukleinsavakat felépítő purinvegyületek egyik lebontási terméke, a vesén keresztül távozik és a vizelettel ürül. Magas szintje esetén a húgysav az ízületekben

kikristályosodva rakódik le, és gyulladásoos reakciót válthat ki, ez a köszvény. A normálértéke 30-70 mg/l (0,18-0,42 umol/l).

Indirekt bilirubin: A vérfesték egyik lebontási terméke, emelkedett szintje a vörösvértestek fokozott szétesésére, illetve májbetegségekre utal. A normálértéke 10 umol/l (6 mg/l) alatt van.

Kálium (K): Fontos információt ad a folyadékháztartásról, a hormonális hatásokról, illetve az alkalmazott terápia hatásosságáról. A normálértéke 3,5-5,0 mmol/l.

Karbamid, karbamid nitrogén, urea (KN, CN): Az aminosavak lebomlási terméke, amely a vesén keresztül távozik a szervezetből. Emelkedett szintje jellemzően a veseműködés elégtelenségét mutatja. A normálértéke 8-20 mg/dl (3-7 mmol/l).

Laktát-dehidrogenáz (LDH): Szövetpusztulással járó betegsége (szívinfarktus, májgyulladás, tumornövekedés, izomsérülés) mértékének és lefolyásának elemzésére szolgál. A normálértéke 200-400 UI/l (nemzetközi egység/liter).

Vörösvértest-térfogat, átlagos sejttérfogat (MCV, vvt-térfogat): A vörösvértest-szám alapján számított érték, a vérszegénység felismerésére, okainak meghatározására szolgál. A normálértéke 80-100 fl.

Methemoglobin (MetHb): Mérgező anyagok okozta károsodás kimutatására szolgál. Emelkedett szintje esetén a vér oxigénszállító képessége csökken, és ez a szervezetben oxigénhiányhoz vezet. A normálérték a teljes hemoglobin koncentráció kevesebb mint 1%-a.

Magnézium (Mg): A vérben lévő szabad magnéziumionok szintjének kimutatására szolgál. A normálértéke 0,75 -1,25 mmol/l.

Nátrium (Na): A vér nátriumion-koncentrációját mutatja. A szervezet folyadék- és sóegyensúlyának általános vizsgálatára szolgál. A normálértéke 135-145 mmol/l.

Ammónium (NH₄⁺): Az ammónium-ion mennyiségét méri a vérben. Emelkedett értéke májelégtelenségre vagy súlyos májbetegségekre utal. A normálértéke férfiaknál 150-550 µg/l, nőknél 100-450 µg/l.

Glükóz terhelés, Orális glükóz-tolerancia teszt (OGTT): A tüneteket még nem mutató cukorbetegség vagy az azt megelőző állapot (csökkent cukortolerancia) kimutatására szolgál. A normálérték 11,1 mmol/l alatt van.

Össz-bilirubin: A vérfesték lebomlási terméke, emelkedett szintje a vörös vértestek fokozott lebomlására, májbetegségekre vagy epeút-elzáródásra utal. A normálértéke 17 umol/l (10 mg/l) alatt van.

Protrombin idő (PI): A vér alvadékonyságának vizsgálatára szolgál. Az alacsonyabb érték fokozott véralvadékonysággal, a magasabb érték vérzékenységgel járhat. A normálérték 11-15 másodperc.

Foszfát (P, PO₄): A vérben lévő foszfátionok koncentrációjának meghatározására szolgál. Csont-, vese- és hormonbetegségek jelenlétére utalhat. A normálértéke 0,91,4 mmol/l.

Prolaktin (PRL): Az agyalapi mirigyben termelődő hormon. Emelkedett szintje az agyalapi mirigy hormontermelő daganatára utalhat, viszont a meddőség egyik oka is lehet. A normálértéke nőknél 15ug/ml, férfiaknál 10ng/ml alatt.

B-típusú átrialis natriuretikus peptid (ProBNP): Vérben található fehérje, amely a szívizomsejtek ingerlésekor termelődik. Szívelégtelenség kimutatására szolgál. A normálértéke <450 pg/ml alatt van.

Procalcitonin (ProCT): Vérben található fehérje, amely a vérmérgezés hatékony kimutatására szolgál. A normál szintje 0,5 ng/ml alatt van.

Prolactin: Tejelválasztást serkentő hormon, az agyalapi mirigy termeli. Nem terhes, nem szoptató nőkben és férfiakban az emelkedett szintje betegségekre utalhat. A normálértéke 0,08 – 6 nmol/l.

Protein C: A véralvadék feloldódását eredményező folyamatot (fibrinolízist) irányító fehérje, amelynek alacsony szintje fokozott véralvadékonyságot és trombóziskockázatot jelent. A normálértéke 60-150%, 3-6 mg/l.

Protein S: A fibrinolízisben szerepet játszó fehérje, amelynek alacsony szintje fokozott véralvadékonyságot és trombózisveszélyt jelent. A normálértéke férfiaknál 65-145 %, nőknél 50-120%.

Prosztata specifikus antigén (PSA): A prosztatában termelődő fehérje, amelynek szintje prosztatabetegségek esetén megnő. A normálértéke 5 µg/l alatt van.

Pszudokolineszteráz: Vérben található enzim, amely többféle gyógyszer, például a műtéti altatáshoz alkalmazott szukcinil-kolin lebontását végzi.

Parathyreoid hormon, Parathormon (PTH): A mellékpajzsmirigy termeli, a kalcium- és foszfátanyagcsere egyik szabályozó hormonja. Hatására a csontokból felszabadul a kalcium és a foszfor, valamint növekszik a kalcium visszatartása a vesében, illetve fokozódik a foszfor ürülése. A normálértéke 10-65 pg/ml.

Retikulocitaszám (rtc): Éretlen, magjukat már elvesztett, élő vörösvérsejtek. Alapesetben csak minimális koncentrációban vannak jelen a vérben. A normálértéke 18-158×10⁹/l.

Szérum összfehérje: A fehérjék aminosavakból felépülő óriásmolekulák. A vérben szállítómolekulák, enzimek, antitestek és hormonok formájában fordulnak elő. Alacsony szintje a vízháztartás zavarát, míg emelkedett szintje a vér áramlási tulajdonságainak romlását okozhatja. A normálértéke 60-84 g/l.

Tiroxin (T₄, fT₄): A pajzsmirigy egyik hormonja, amely a szervezet anyagcseréjének sebességét szabályozza. Alacsony szintje esetén az anyagcsere lelassul, emelkedett szintje esetén az anyagcsere felgyorsul. A normál érték T₄-nél 50-110 µg/l (64-142 nmol/l), fT₄-nél 8-18 ng/l (10-23 pmol/l).

Trombin idő (TI): Emelkedett értéke a véralvadási rendszer zavarára utal, és vérzékenység alakulhat ki. A normálérték 20-22 másodperc.

Transzferrin: A vér fő vasszállító fehérjéje. Emelkedett értéke a szervezet magas vaskoncentrációjára utal. A vérszegénység okainak felderítésére és a kezelések ellenőrzésére szolgál. A normálértéke felnőtteknél 200-340 g/dl.

Trombocita (PLT, Thr): A trombociták a véralvadásban résztvevő véralkotók, csökkent számuk vérzékenységet okoz. A normálérték 150 000-300 000 /ml.

Troponin-T, Troponin: A szívizomból felszabaduló egyik fehérje, amelynek szintje megnő a szívizomelhalással járó betegségekben (infarktusz, koszorúér-betegség). A normálértéke 0,1 ng/ml alatt van.

Thyreoidea-stimuláló hormon, tireotropin (TSH): Pajzsmirigy-serkentő hormon. Az agyalapi mirigy termeli, és a pajzsmirigy működését, hormontermelését szabályozza. A normálértéke 0,4-6 mIU/l.

Teljes vaskötő kapacitás (TVK): Azt mutatja, hogy a vérplazma vasat szállító fehérjéi milyen arányban telítettek vassal. A vérszegénység okainak felderítésére, a kezelések hatásának elemzésére szolgál. A normálértéke felnőtteknél 45-72 mmol/l (250-400 mg/dl).

Triglicerid: Amikor zsírokról beszélünk, akkor igazából a trigliceridre gondolunk. Ez egy olyan molekula, amelyben három zsírsav kapcsolódik a glicerinhez. A trigliceridszint azt mutatja meg, hogy mennyi vérzsír kering a szervezetben. Azt hihetnénk, hogy ha magas zsírtartalmú étrendet követünk, akkor a trigliceridszint is magas lesz. Furcsa módon ez nem így van. A trigliceridszint alapján valójában az étkezési szénhidrátokra, illetve az inzulinérzékenységre vonatkozóan vonhatunk le következtetéseket. Magas szénhidrátbevitel + alacsony inzulinérzékenység = magas trigliceridszint. Ha alacsony a trigliceridszint, akkor biztosak lehetünk abban, hogy nem fogyasztunk túl sok szénhidrátot, és az életmódunk is elfogadható, hiszen még érzékenyek vagyunk az inzulinra. Ezzel szemben, ha trigliceridszintünk 100 mg/dl fölé emelkedik, akkor valószínűleg gyulladással kapcsolatos problémáink keletkeznek

majd, vérünkben pedig nagyon meg fog növekedni a kicsi, tömör, érszűkületet okozó LDL-ek aránya. A normálértéke 30-40 mg/dl körül mozog.

Vörösvértest-süllyedés, Westergren vizsgálat (vvt-süllyedés, We): A szervezetben zajló kóros folyamat fennállására figyelmeztet. Az értéke fertőzés, gyulladás, tumor esetén megemelkedik. A normálértéke 50 év alatti férfiaknál 15 mm/óra alatt, 50 év feletti férfiaknál 20 mm/óra alatt, 50 év alatti nőknél 20 mm/óra alatt, 50 év feletti nőknél 30 mm/óra alatt van.